

ЄВРОПЕЙСЬКЕ ПРАВО

**Науково-практичний
фаховий журнал**

Журнал засновано

як додаток до юридичного
журналу «Право України»
у 2011 році

Свідоцтво про державну реєстрацію:
Серія КВ № 17734-6584Р

Адреса редакційної колегії:

04107, м. Київ,
вул. Багговутівська, 17–21
Тел.: 0(44) 537-51-00

E-mail: info@pravoua.com.ua

Видається

щоквартально

Передплатний індекс:
89253

Головний редактор:

К. В. Смирнова,
кандидат юридичних наук,
доцент

ВИДАВЕЦЬ

© Редакція журналу «Право України»

1/2012

НАУКОВА РАДА

В. І. Муравйов, доктор юридичних наук, професор, академік УТА (голова наукової ради); **В. Ф. Антипенко**, доктор юридичних наук, професор; **М. В. Буроменський**, доктор юридичних наук, професор; **В. Г. Буткевич**, доктор юридичних наук, професор, академік АН ВШ України; **В. Н. Денисов**, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України; **А. С. Довгерт**, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України; **Ю. С. Шемшученко**, доктор юридичних наук, професор, академік НАН України та НАПрН України; **Райнер Арнольд**, доктор права, професор (Німеччина); **С. Ю. Кашкін**, доктор юридичних наук, професор (Російська Федерація); **Маріс Кремона**, доктор права, професор (Італія, Велика Британія); **Александр Трунк**, доктор права, професор (Німеччина)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

К. В. Смирнова, кандидат юридичних наук, доцент (головний редактор); **І. С. Додонова** (відповідальний секретар); **Т. О. Анцупова**, кандидат юридичних наук, доцент; **І. А. Березовська**, кандидат юридичних наук; **О. В. Буткевич**, доктор юридичних наук; **О. К. Вишняков**, доктор юридичних наук, професор; **Л. Л. Грицаєнко**, кандидат юридичних наук, доцент; **О. В. Кресін**, кандидат юридичних наук, доцент; **З. М. Макаруха**, кандидат юридичних наук; **М. М. Микієвич**, доктор юридичних наук, професор; **Р. А. Петров**, кандидат юридичних наук, доцент, професор ім. Жана Моне; **О. Д. Святоцький**, доктор юридичних наук, професор, академік НАПрН України; **О. В. Святун**, кандидат юридичних наук; **Л. Д. Тимченко**, доктор юридичних наук, професор; **А. Л. Федорова**, кандидат юридичних наук, доцент; **С. В. Шевчук**, доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України; **О. М. Шпакович**, кандидат юридичних наук, доцент

ЗМІСТ

Актуальна тема номера: «ЄВРОПЕЙСЬКЕ ПРАВО ЯК ФЕНОМЕН»

РЕДАКЦІЙНА КОЛОНКА	9
ФЕНОМЕН ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА	11
<i>Муравйов В., Смирнова К.</i> Європейське право: правова категорія, доктрина, наука	11
<i>Вишняков О.</i> Ідентифікація права Європейського Союзу	23
<i>Зіглер К.</i> Міжнародне право та право Європейського Союзу: між асиметричною конституціоналізацією та фрагментацією	32
<i>Варга Ч.</i> Структура європейського права у порівняльній перспективі.....	48
<i>Петров Р.</i> « <i>Acquis вступу</i> » як складова феномену права Європейського Союзу.....	54
<i>Стрельцова О.</i> Європейське право як багатовимірний феномен: підходи до розуміння і визначення поняття	66
ОСОБЛИВОСТІ ТА ПРАВОВА ПРИРОДА ПРАВА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	76
<i>Шпакович О.</i> Наднаціональність у праві Європейського Союзу.....	76
<i>Грицаєнко Л.</i> Становлення Європейського Союзу як суб'єкта міжнародного права	84
<i>Макаруха З.</i> Феномен простору свободи, безпеки та юстиції у праві Європейського Союзу: концептуальна база	90
<i>Головко-Гавришева О., Яворська І.</i> Правові засади гармонізації права Європейського Союзу у сфері позадоговірної відповідальності.....	97
<i>Петрова К.</i> Юридична природа джерел європейського права.....	104
УКРАЇНА ТА РАДА ЄВРОПИ	114
<i>Грищенко К.</i> Україна та Рада Європи: єдині загальноєвропейські правові стандарти створюємо разом (<i>інтерв'ю Міністра закордонних справ України Костянтина Грищенка журналу «Європейське право»</i>).....	114
<i>Федорова А., Кушинська Л.</i> Україна та Рада Європи: здобутки та перспективи у контексті завершення головування України у Комітеті міністрів Ради Європи.....	120
ОРІЄНТИРИ РЕФОРМУВАННЯ РАДИ ЄВРОПИ	132
<i>Тоцицький М.</i> Реформа Європейського суду з прав людини та внесок українського головування в Комітеті міністрів Ради Європи в процес реформування Європейського суду з прав людини.....	132
<i>Кресін О.</i> Сучасний етап реформування Ради Європи	138
УКРАЇНА В МІЖНАРОДНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ	154
<i>Шпакович О.</i> Сучасний стан відносин України з міжнародними організаціями	154
ІСТОРІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА	161
<i>Муравйов В., Святун О., Смирнова К.</i> Історія становлення та розвитку науки європейського права в Україні.....	161

ЄВРОПЕЙСЬКЕ ПРИВАТНЕ ПРАВО	181
<i>Бірюков О.</i> Наближення законодавства про банкрутство країн Європейського Союзу: історія та сучасність.....	181
ПРАКТИКА СУДУ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ І ПРОЦЕСИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	189
<i>Тимченко Л., Кононенко В.</i> Вплив Суду ЄС на розвиток права Європейського Союзу.....	189
<i>Комарова Т.</i> Вплив Суду ЄС на конституціоналізацію права Європейського Союзу.....	197
СУДОВА ПРАКТИКА СУДУ ЄС	204
Рішення Суду ЄС 26/62 VAN GEND & LOOS [1963] (<i>витяг</i>)	204
Рішення Суду ЄС 6/64 FLAMINIO COSTA V. ENEL [1964] (<i>витяг</i>)	210
Рішення Суду ЄС 106/77 SIMMENTHAL [1978] (<i>витяг</i>).....	218
ФІЛОСОФІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА	224
<i>Вовк В.</i> Тінь римського права на європейському праві	224
АНТОЛОГІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА	232
<i>Забігайло В.</i> Європейське право: міфічний постулат чи об'єктивний орієнтир розвитку законодавства України?	232
НАУКОВА ХРОНІКА	237
Огляд наукових подій.....	237
ВИЗНАЧНІ ПОСТАТІ	241
Жан Моне — «Почесний громадянин Європи».....	241
Робер Шуман — фундатор європейської інтеграції.....	243
Грене де Бурка — провідний фахівець у галузі права Європейського Союзу	245
Маріс Кремона — провідний фахівець у галузі зовнішніх зносин Європейського Союзу.....	248
Віктор Муравйов — фундатор теорії права Європейського Союзу в Україні.....	250
ЄВРОПЕЙСЬКІ НАУКОВІ ЦЕНТРИ	252
Інститут «Європейський університет» (Флоренція, Італія)	252
Академія європейського права (Трієр, Німеччина)	255
Інститут європейського права (Брюссель, Бельгія).....	257
РЕЦЕНЗІЇ	260
<i>Вишняков О.</i> Зовнішній вплив правової системи Європейського Союзу.....	260
ВИБРАНА БІБЛІОГРАФІЯ З ПИТАНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПРАВА	264
Актуальною темою наступного номера видання буде: «Правове регулювання європейської економічної інтеграції»	

СОДЕРЖАНИЕ

Актуальная тема номера: «ЕВРОПЕЙСКОЕ ПРАВО КАК ФЕНОМЕН»

РЕДАКЦИОННАЯ КОЛОНКА	9
ФЕНОМЕН ЕВРОПЕЙСКОГО ПРАВА	11
<i>Муравьев В., Смирнова К.</i> Европейское право: правовая категория, доктрина, наука.....	11
<i>Вишняков А.</i> Идентификация права Европейского Союза.....	23
<i>Зиглер К.</i> Международное право и право Европейского Союза: между асимметрической конституционализацией и фрагментацией	32
<i>Варга Ч.</i> Структура европейского права в сравнительной перспективе.....	48
<i>Петров Р.</i> « <i>Acquis</i> вступления» как составляющая феномена права Европейского Союза.....	54
<i>Стрельцова О.</i> Европейское право как многомерный феномен: подходы к пониманию и определению понятия	66
ОСОБЕННОСТИ И ПРАВОВАЯ ПРИРОДА ПРАВА ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА.....	76
<i>Шпакович О.</i> Наднациональность в праве Европейского Союза.....	76
<i>Грицаенко Л.</i> Становление Европейского Союза как субъекта международного права.....	84
<i>Макаруха З.</i> Феномен пространства свободы, безопасности и юстиции в праве Европейского Союза: концептуальная база.....	90
<i>Головко-Гаврышева О., Яворская И.</i> Правовые основы гармонизации права Европейского Союза в сфере внедоговорной ответственности.....	97
<i>Петрова К.</i> Юридическая природа источников европейского права.....	104
УКРАИНА И СОВЕТ ЕВРОПЫ	114
<i>Грищенко К.</i> Украина и Совет Европы: единые общеевропейские правовые стандарты создаем вместе (<i>интервью Министра иностранных дел Украины Константина Грищенко журналу «Европейское право»</i>).....	114
<i>Федорова А., Кушинская Л.</i> Украина и Совет Европы: достижения и перспективы в контексте завершения председательства Украины в Комитете министров Совета Европы	120
ОРИЕНТИРЫ РЕФОРМИРОВАНИЯ СОВЕТА ЕВРОПЫ.....	132
<i>Тоцицкий М.</i> Реформа Европейского суда по правам человека и вклад украинского председательства в Комитете Министров Совета Европы в процессе формирования Европейского суда по правам человека	132
<i>Кресин А.</i> Современный этап реформирования Совета Европы.....	138
УКРАИНА В МЕЖДУНАРОДНЫХ ЕВРОПЕЙСКИХ ОРГАНИЗАЦИЯХ.....	154
<i>Шпакович О.</i> Современное состояние отношений Украины с международными организациями	154
ИСТОРИЯ ЕВРОПЕЙСКОГО ПРАВА	161
<i>Муравьев В., Святун Е., Смирнова К.</i> История становления и развития науки европейского права в Украине	161

ЕВРОПЕЙСКОЕ ЧАСТНОЕ ПРАВО	181
<i>Бирюков А.</i> Сближение законодательства о банкротстве стран Европейского Союза: история и современность.....	181
ПРАКТИКА СУДА ЕВРОПЕЙСКОГО СОЮЗА И ПРОЦЕССЫ ЕВРОПЕЙСКОЙ ИНТЕГРАЦИИ	189
<i>Тимченко Л., Кононенко В.</i> Влияние Суда ЕС на развитие права Европейского Союза.....	189
<i>Комарова Т.</i> Влияние Суда ЕС на конституционализацию права Европейского Союза.....	197
СУДЕБНАЯ ПРАКТИКА СУДА ЕС	204
Решение Суда ЕС 26/62 VAN GEND & LOOS [1963] (<i>извлечения</i>).....	204
Решение Суда ЕС 6/64 FLAMINIO COSTA V. ENEL [1964] (<i>извлечения</i>).....	210
Решение Суда ЕС 106/77 SIMMENTHAL [1978] (<i>извлечения</i>)	218
ФИЛОСОФИЯ ЕВРОПЕЙСКОГО ПРАВА	224
<i>Вовк В.</i> Тень римского права на европейском праве	224
АНТОЛОГИЯ ЕВРОПЕЙСКОГО ПРАВА	232
<i>Забигайло В.</i> Европейское право — мифический постулат или объективный ориентир развития законодательства Украины?	232
НАУЧНАЯ ХРОНИКА	237
Обзор научных событий	237
ИЗВЕСТНЫЕ ЛИЧНОСТИ	241
Жан Моне — «Почетный гражданин Европы».....	241
Робер Шуман — фундатор европейской интеграции.....	243
Грене де Бурка — ведущий специалист в области права Европейского Союза.....	245
Марис Кремона — ведущий специалист в области внешних сношений Европейского Союза.....	248
Виктор Муравьев — фундатор теории права Европейского Союза в Украине	250
ЕВРОПЕЙСКИЕ НАУЧНЫЕ ЦЕНТРЫ	252
Институт «Европейский университет» (Флоренция, Италия)	252
Академия европейского права (Триер, Германия).....	255
Институт европейского права (Брюссель, Бельгия).....	257
РЕЦЕНЗИИ	260
<i>Вишняков О.</i> Внешнее влияние правовой системы Европейского Союза	260
ИЗБРАННАЯ БИБЛИОГРАФИЯ ПО ВОПРОСАМ ЕВРОПЕЙСКОГО ПРАВА	264
Актуальная тема следующего номера: «Правовое регулирование европейской экономической интеграции»	

CONTENTS

Topic of the Issue: «EUROPEAN LAW AS A PHENOMENON»

EDITORIAL COLUMN	9
THE EUROPEAN LAW PHENOMENON	11
<i>Muraviov V., Smyrnova K.</i> European Law: Legal Category, Doctrine, Science	11
<i>Vyshniakov O.</i> Identification of the European Union Law	23
<i>Ziegler K.</i> International Law and EU Law: Between Asymmetric Constitutionalization and Fragmentation	32
<i>Varga Cs.</i> European Law Construction in a Comparative Perspective	48
<i>Petrov R.</i> «Accession <i>Acquis</i> » as an Element of Phenomenon of European Union Law	54
<i>Streletsova O.</i> European Law as Multidimensional Phenomenon: Approaches to Understanding and Concept Definition	66
PECULIARITIES AND LEGAL NATURE OF EUROPEAN UNION LAW	76
<i>Shpakovych O.</i> Supranationality in the European Union Law	76
<i>Grytsaenko L.</i> Formation of European Union as a Subject of International Law	84
<i>Makarukha Z.</i> Phenomenon of the Area of Freedom, Security and Justice Within the EU Law: the Conceptual Basis	90
<i>Holovko-Havrysheva O., Yavorska I.</i> Legal Fundamentals of the Harmonization of the EU Law in the Field of Non-Contractual Liability	97
<i>Petrova K.</i> Legal Nature of European Law Sources	104
UKRAINE AND THE COUNCIL OF EUROPE	114
<i>Gryshchenko K.</i> Ukraine and the Council of Europe: Establishing Common All-European Legal Standards (<i>Interview of Minister for Foreign Affairs of Ukraine Kostyantyn Gryshchenko to Journal «European Law»</i>)	114
<i>Fedorova A., Kushinska L.</i> Ukraine and the Council of Europe: Achievements and Prospects in the Context of the Completion of the Ukrainian Chairmanship of the Committee of Ministers of the Council of Europe	120
GUIDELINES OF THE COUNCIL OF EUROPE REFORMS	132
<i>Tochytyskyi M.</i> The European Court of Human Rights Reform and Contribution of the Ukrainian Chairmanship of the Committee of Ministers of the Council of Europe in the Process of the European Court of Human Rights Reforming	132
<i>Kresin O.</i> Contemporary Stage of Council of Europe Reform	138
UKRAINE IN INTERNATIONAL EUROPEAN ORGANIZATIONS	154
<i>Shpakovych O.</i> Current State of Relations Between Ukraine and International Organizations	154
HISTORY OF EUROPEAN LAW	161
<i>Muraviov V., Sviatun O., Smyrnova K.</i> The History of Formation and Development of European Law Science in Ukraine	161

EUROPEAN PRIVATE LAW	181
<i>Biryukov O.</i> Approximation of Bankruptcy Legislation of European Union States: History and Contemporaneity	181
PRACTICE OF THE COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN UNION AND EUROPEAN INTEGRATION PROCESSES	189
<i>Tymchenko L., Kononenko V.</i> Influence of the EU Court on the Development of EU Law	189
<i>Komarova T.</i> The Influence of the Court of Justice of the European Union on the Constitutionalization of the EU Law	197
COURT PRACTICE OF THE EU COURT	204
Case 26/62 VAN GEND & LOOS [1963] (<i>Abstract</i>)	204
Case 6/64 FLAMINIO COSTA V. ENEL [1964] (<i>Abstract</i>)	210
Case 106/77 SIMMENTHAL [1978] (<i>Abstract</i>)	218
PHILOSOPHY OF EUROPEAN LAW	224
<i>Vovk V.</i> The Shadow of the Roman Law on the European Law	224
ANTHOLOGY OF EUROPEAN LAW	232
<i>Zabigaylo V.</i> European Law — Mythical Postulate or Objective Guideline of Ukrainian Legislation Development?	232
SCIENCE NEWS	237
Science Events Review	237
PROMINENT PERSONS	241
Jean Monnet — «Honorary Citizen of Europe»	241
Robert Schuman — European Integration Founder	243
Grete de Burca — Leading Expert in the Field of the EU Law	245
Marise Cremona — Leading Expert in the Field of EU Foreign Relations	248
Viktor Muraviov — Founder of European Union Law Theory in Ukraine	250
EUROPEAN SCIENTIFIC CENTRES	252
European University Institute (Florence, Italy)	252
Academy of European Law (Trier, Germany)	255
European Law Institute (Brussels, Belgium)	257
BOOK REVIEWS	260
<i>Vyshniakov O.</i> External Influence of the European Union Legal System	260
SELECTED BIBLIOGRAPHY ON EUROPEAN LAW ISSUES	264
The Topic of the Upcoming Issue is:	
«Legal Regulation of European Economic Integration»	